

ការវិភាគដីទូលំទូលាយ៖ ភាពផ្ទុយគ្នារវាងគោលលទ្ធិកាតូលិក និងព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី

សេចក្តីផ្តើម

ឯកសារនេះផ្តល់នូវការវិភាគយ៉ាងហ្មត់ចត់ និងស៊ីសង្វាក់គ្នាអំពីភាពផ្ទុយគ្នារវាងគោលលទ្ធិកាតូលិករ៉ូម៉ាំង ០ ដូចដែលបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងការបង្រៀនជាផ្លូវការ ០០០០០០០០០០ ០០ ០០០ ០០០០០០០០ ០០០០០០០ (០០០) ០ និងព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី (០០) ដោយប្រើអត្ថបទព្រះគម្ពីរភាសាក្រិចដើមសម្រាប់ភាពត្រឹមត្រូវ។ វារួមបញ្ចូលការយល់ដឹងពីបុព្វបុរសនៃសាសនាចក្រដំបូងៗ (ឧទាហរណ៍ ០០០០០០០០០, ០០០០០០ ០០០០០០, ០០០០០០០០, ០០០-០០០, ០០០០០០០០០០, ០០០០០០០០០០, ០០០០០០០០០) ដោយបង្ហាញពីរបៀបដែលការវិវត្តន៍កាតូលិកក្រោយមកអាចខុសគ្នាពីទាំងព្រះគម្ពីរ និងសាក្សីបុព្វបុរស។

នៅក្នុងការបកស្រាយបែបប្រវត្តិសាស្ត្រនៃវិវរណៈ ២-៣ (ជាទូទៅនៅក្នុងគម្ពីរសញ្ញាចាស់នៃពួកប្រូតេស្តង់) សាសនាចក្រទេវា (វិវរណៈ ២:១៨-២៩) ត្រូវគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធបំផុតទៅនឹងសាសនាចក្ររ៉ូម៉ាំងកាតូលិក។ វាគឺជាឱ្យសម័យកាលសម្តេចប៉ាប (ប្រហែលឆ្នាំ ៥០០-១៥០០ គ.ស.) នៃការសម្របសម្រួលគោលលទ្ធិ ការគោរពបូជាប្រពៃណី និងការត្រួតត្រា ដែលភ្ជាប់ទៅនឹង ០០០០០;យសេបេល០០០០០; ដែលល្អឱ្យគោរពបូជាប្រពៃណី និង ០០០០០;រឿងផ្សេងៗរបស់សាតាំង០០០០០; - អ្នករិះគន់ភ្ជាប់រឿងនេះជាមួយនឹងគោលលទ្ធិម៉ារី រឿងអាស្រូវនៃភាពព្រងើយកន្តើយរបស់បូជាចារ្យ ការគោរពបូជាពួកបរិសុទ្ធ/រូបភាព មាននរក និងការប្រែប្រួល ដោយលាយបញ្ចូលគ្នានូវជំនឿជាមួយនឹងប្រពៃណី។

ការវិភាគត្រូវបានរៀបចំដូចខាងក្រោម៖ តារាងនៃភាពផ្ទុយគ្នាជាមួយអត្ថបទព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី; បន្ទាប់មកដោយប្រធានបទដែលបានបញ្ចូលគ្នាដែលរួមបញ្ចូល ការយល់ដឹងរបស់ពួកបិតាសាសនាចក្រ និងគំនិតឆ្លុះបញ្ចាំង។ អ្នកកាន់សាសនាកាតូលិកអះអាងថាប្រពៃណីអភិវឌ្ឍព្រះគម្ពីរ; អ្នករិះគន់ផ្តល់អាទិភាពដល់ការស្រាវជ្រាវ និងការតម្រឹមខាងបុព្វបុរសជាមួយព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី។ សម្រាប់ការសិក្សាស៊ីដម្រៅ សូមពិគ្រោះជាមួយ ០០០ ពេញលេញ ព្រះគម្ពីរអន្តរាលីនេអែរ ឬប្រភពបុព្វបុរស។

ភាពផ្ទុយគ្នា៖ គោលលទ្ធិកាតូលិកទល់នឹងគម្ពីរសញ្ញាថ្មី

តារាងនេះរាយបញ្ជីភាពផ្ទុយគ្នាសំខាន់ៗ ដែលបានបញ្ជាក់ពីឯកសារយោង ០០០ ខគម្ពីរ ០០ ភាសាក្រិចដើម និងការបកប្រែ ០០០ សម័យទំនើប។ អ្នកកាន់សាសនាកាតូលិកចាត់ទុកទាំងនេះថាជាការវិវឌ្ឍដ៏សុខដុមរមនា។ អ្នករិះគន់យល់ឃើញថាការបន្ថែមផ្ទុយពីអត្ថបទព្រះគម្ពីរធម្មតា។

គោលលទ្ធិកាតូលិក	សេចក្តីសង្ខេបនៃការបង្រៀនរបស់អ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រ ០០	អត្ថបទ និងការបកប្រែភាសាក្រិចដើម (០០០)
ហៅបូជាចារ្យថា «ព្រះវរបិតា»	០០០ (១៥៤៩-១៥៥៣): ម៉ាថាយ ២៣:៩ បូជាចារ្យជាបិតាខាងវិញ្ញាណចុងមួយរូងគ្រឹស្តី ហៅបុរសណាម្នាក់ថា «បិតា» នៅលើផែនដី (បិតាតែមួយអង្គនៅស្ថានសួគ៌); ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាងារបញ្ចូលពិតហាមឃាត់ហើយកុំហៅអ្នកណានៅលើផែនដីថាជា«បិតា»ឡើយ ដ្បិត អ្នករាល់គ្នាមានព្រះវរបិតាតែមួយ ហើយទ្រង់គង់នៅស្ថានសួគ៌។	០០០ ០០០០០០ ០០ ០០០០០០០០ ០០០០ ០០០ ០០០ ០០០០ ០០០ ០០០ ០០០០០ ០ ០០០០០០០ ផែនដីថាជា«បិតា»ឡើយ ដ្បិត អ្នករាល់គ្នាមានព្រះវរបិតាតែមួយ ហើយទ្រង់គង់នៅស្ថានសួគ៌។

គោលលទ្ធិកាតូលិក	សេចក្តីសង្ខេបនៃការបង្រៀនសាសនាស្តីពី ០០	អត្ថបទ និងការបកប្រែភាសាក្រិចដើម (០០០)
ការអធិស្ឋានពាក្យដដែលៗ (ខ. រ៉ូសារី)	០០០ (០០០០, ០០០០): ម៉ាថាយ ៦:៧ ព្រមានអំពីការនិយាយ ការអធិស្ឋានដដែលៗជាការធ្វើឱ្យអ្នកប្រយោជន៍ដូចជាពួក ដែលមានបួសគល់នៅក្នុងប្រទេសអ៊ីស្រាអឺរ៉ុល។	០០០០០០០០០០០០០០ ០០ ០០ ០០០០០០០០០០០០០០០, ០០០០០ ០០ ០០០០០០០០០ ០០០០០០០០០ ០០០០០០០ ០០០ ០០ ០០០០០ ០០០០០០០០០០០០០០០០០០ ។ ហើយពេលដែលអ្នក អធិស្ឋាន ចូរកុំបន្តនិយាយតៗ គ្នាដូចអ្នកមិនជឿឡើយ ព្រោះ គេគិតថាគេនឹងបានឮដោយ សារតែពាក្យជាច្រើនរបស់ពួក គេ។
ម៉ារីជាអ្នកសម្របសម្រួល/សហប្រតិបត្តិការ និងជាអ្នកអង្វរ	០០០ (០០០០, ០០០០): ម៉ារីជាអ្នកសម្របសម្រួល និងជាអ្នកតស៊ូមតិសុំការអង្វរពីព្រះគ្រីស្ទយេស៊ូវ; បន្ថែមអ្នកសម្របសម្រួលតាមរយៈពួកបរិស្ថាន។	០០០ ០០០ ០០០០, ០០០ ០០០ ០០០០០០០ ០០០០០ ០០០ ០០០០០០០០, ០០០០០០០០០០ ០០០០០០០០០០ ដ្បិតមានព្រះ តែមួយ និងជាអ្នក សម្រុះសម្រួលតែមួយរវាងព្រះ និងមនុស្សជាតិ គឺព្រះគ្រីស្ទ យេស៊ូវ។
សេចក្តីសង្គ្រោះដោយសារជំនឿ និងការប្រព្រឹត្ត	០០០ (២០១៧-២០២៩): អេភេសូរ ២:៨-៩៖ ការរាប់ជាសុចរិតតាមរយៈសេចក្តីជំនឿ ពិធីបុណ្យជ្រមុជទឹក (កុំអ្នកអាង); និងការប្រព្រឹត្តដែលសហការមួយប្រកួតគ្នា (ដកស្រង់ពីយ៉ាកុប ២:២៤)។	០០ ០០០ ០០០០០០ ០០០០ ០០០០០០០០០០០ ០០០ ០០០០០០០០, ០០០ ០០០០០ ០០០ ០០ ០០០០០០ ០០០ ០០០០ ០០ ០០០០០០, ០០០ ០០ ០០០ ០០០០០០០០០០០ ។ ដ្បិតវាគឺដោយព្រះគុណ ដែលអ្នកបានត្រូវបានសង្គ្រោះ ដោយសារសេចក្តី ជំនឿហើយនេះមិនមែនមកពី ខ្លួនអ្នកទេ វាគឺជាអំណោយ ទានរបស់ព្រះ ០ មិនមែន ដោយការប្រព្រឹត្ត ដើម្បីកុំឲ្យ អ្នកណាអាចអួតបាន។
ភាពព្រងើយកន្តើយរបស់បូជាចារ្យ ០០០ (១៥៧៩): បង្គាប់ ឲ្យបូជាចារ្យទ្វារតាំងនៅ លីវជារីនីយដែលធ្វើ ត្រាប់តាមព្រះគ្រីស្ទ។	០០០ (១៥៧៩): បង្គាប់ ឲ្យបូជាចារ្យទ្វារតាំងនៅ លីវជារីនីយដែលធ្វើ ត្រាប់តាមព្រះគ្រីស្ទ។	០០០ ០០០ ០០០ ០០០០០០០០០០ ០០០០០០០០០ ០០០០០០០០០០០០០០ ០០០០០០, ០០០០ ០០០០០០០០០ ០០០០០០, ០០០០០០០០០, ០០, ០០០០០០០០ ០០០០០០០០០០, ០០០០០០០០០០០។ ឥឡូវនេះ អ្នកត្រូវពិនិត្យត្រូវនៅលើពាក្យ តិះដៀល ស្មោះត្រង់នឹងប្រពន្ធ ចេះអត់ធ្មត់ ចេះទប់ចិត្ត ចេះ គោរព រាក់ទាក់ អាចបង្រៀន បាន។

គោលលទ្ធិកាតូលិក	សេចក្តីសង្ខេបនៃការបង្រៀនសាសនា ០០	អត្ថបទ និងការបកប្រែភាសាក្រិចដើម (០០០)
ភាពមិនខុសឆ្គង និងអាទិភាពរបស់សម្តេចប៉ាប	០០០ (៨៨៩-៨៩២): ម៉ាថាយ ១៦:១៨-១៩: គ្រឹះរបស់សម្តេចប៉ាបជាអ្នកស្នងតំណែង/អ្នកប្រតិបត្តិ « (ថ្មតូច/ថ្មធំ) ដែលមានភាពរឹងមាំខាងជើង/លិច និងឥសាន/ត្រា » (ថ្មរឹង); ការបកស្រាយ: ពេត្រុស ការសារភាព ឬព្រះគ្រីស្ទ (សូមមើល កូរិនថូសទី១ ១០:៤); គ្មានអ្នកស្នងតំណែង/ភាពមិនខុសឆ្គងទេ។ ពេត្រុសទី១ ២:៥: អ្នកជឿជាថ្មរស់។	០០០០ ០០ ០០០ ០០០០ ០០០ ០០ ០០ ០០០០០០, ០០០ ០០០ ០០០០០០ ០០ ០០០០០ ០០០០០០ ០០០០០០០០០... ០០០០ ០០០ ០០០ ០០០០០០០០... ហើយខ្ញុំប្រាប់អ្នកថាអ្នកគឺជាពេត្រុស ហើយនៅលើថ្មនេះ ខ្ញុំនឹងសង់ព្រះវិហាររបស់ខ្ញុំ... ខ្ញុំនឹងផ្តល់ឱ្យអ្នកនូវកូនសោនៃនគរស្ថានសួគ៌...
ឋាននរក	០០០ (០០០០-០០០០): ហេព្រើរ ៩:២៧: ការបន្សុទ្ធក្រោយការស្លាប់សម្រាប់អ្នកដែលបានប្រតិបត្តិការខ្ពស់; គ្មានស្ថានភាពមធ្យមទេ (សូមមើល ២កូរិនថូស ៥:៨)។	០០០ ០០០០០០០; ០០០០ ០០០០០០០០០០ ០០០០ ០០០០០០០០០០ ០០០០ ០០០០០០០០០០, ០០០០ ០០ ០០០០០ . ដូចមនុស្សមាន វាសនាស្លាប់តែម្តង ហើយ បន្ទាប់មកត្រូវប្រឈមមុខនឹង ការវិនិច្ឆ័យ។
ការប្រែអង្គបដិបក្ខ	០០០ (១៣៧៣-១៣៧៧): កូរិនថូសទី១ ១១:២៤-២៥: ការចងចាំមិនមែនតាមព្យញ្ជនៈទេ; ហេព្រើរ រត្នមានពិតប្រាកដតាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរធាតុ។ យញ្ញបូជាម្តងសម្រាប់ទាំងអស់។	០០០០០ ០០០០០០០ ០០០ ០០០ ០០០០ ០០០០០០០០០ ។ ...ធ្វើនេះដើម្បីលើកដល់ខ្ញុំ។
ពិធីបុណ្យជ្រមុជទឹកទារក	០០០ (១២៥០-១២៥២): ទារកសម្រាប់អំពើបាបដើមដោយផ្អែកលើគ្រួសារ។ កិច្ចការ ២:៣៨: ចូរជ្រមុជទឹក; ម៉ាកុស ១៦:១៦: ចូរជឿជាមុនសិន; កុំឱ្យគេចាទារកច្បាស់លាស់។	០០០០០០០០០០០... ០០០ ០០០០០០០០០០០ ០០០០០០០០ ០០០០។ ប្រែចិត្ត ហើយទទួលបុណ្យជ្រមុជទឹក អ្នករាល់គ្នា...
គោលលទ្ធិម៉ារីយ៉ាន (ឧ. ការមានគភ៌ឥតខ្ចោះ ការឡើងឋានសួគ៌ ព្រហ្មចារីជារៀងរហូត)	០០០ (៤៩១-៤៩៣, ៩៦៦, ៤៩៩-៥០០): គោលលទ្ធិពិប្រពៃណី។ ម៉ាថាយ ១៣:៥៥-៥៦: បងប្អូនប្រុសស្រីរបស់ព្រះយេស៊ូវបង្គាប់នូវយក្សា កូនៗដទៃទៀត; រ៉ូម ៣:២៣: ទាំងអស់គ្នាមានបាប; គ្មានការសន្មត់/គ្មានបាបឡើយ។	០០០ ០០០០០ ០០០០០ ០ ០០០ ០០០០០០០០ ០០០០០; ០០០ ០ ០០០០០ ០០០០០ ០០០០០០០ ០០០០០០ ០០០ ០០ ០០០០០០០ ០០០០០... នេះមិនមែនជាកូនជាងលើទេឬ? តើម្តាយគាត់ឈ្មោះម៉ារីទេ ហើយក៏មិនមែនជាបងប្អូនគាត់ ដែរ...
ការគោរពបូជាពួកបរិសុទ្ធនិងរូបភាព	០០០ (០០០០, ០០០០): ការគោរពបូជា (មិនមែនការគោរពបូជា) នៃរូបព្រះ/ពួកបរិសុទ្ធ។ កិច្ចការ ១០:២៥-២៦: ពេត្រុសបដិសេធការគោរពបូជា; វិវរណៈ ១៩:១០: ហាមឃាត់ការច្នៃយបង្កើនទេវតា/ពួកបរិសុទ្ធនិក្ខមន៍ ២០:៤-៥ (រូបចម្លាក់)។	០ ០០ ០០០០០០ ០០០០០០០ ០០០០០ ០០០០០, ០០០០០០០ ០០០០ ០០០០០ ០០០០០០០០០ .០០ ប៉ុន្តែពេត្រុសបានធ្វើឱ្យគាត់ក្រោកឡើង។ គាត់បាននិយាយថា ០០០០០; កូរ៉េកាឈរឡើង ខ្ញុំគ្រាន់តែជាបុរសខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ។

ប្រធានបទ និងគំនិតរួមបញ្ចូលគ្នា: ការរួមបញ្ចូល ០០ សាសនា បិតាសាសនាចក្រ និងការឆ្លុះបញ្ចាំង

ផ្នែកនេះបង្រួបបង្រួមប្រធានបទទូទៅ (ឧទាហរណ៍ អំណាច សេចក្តីសង្គ្រោះ ការសម្របសម្រួល) ពីភាពផ្ទុយគ្នានៃព្រះគម្ពីរមរមន និងការយល់ដឹងអំពីបុព្វបុរស ដោយបញ្ចូលភាសាក្រិច/០០០ ដើម សម្រង់សម្តីរបស់ព្រះបិតា និងគំនិតឆ្លុះបញ្ចាំង។ ព្រះបិតាច្រើនតែស្របនឹងការសង្កត់ធ្ងន់លើ (ឧទាហរណ៍ គម្ពីរសូឡា ជំនឿតែម្នាក់ឯង) ខ្លះការគាំទ្រសម្រាប់គោលលទ្ធិក្រោយៗទៀត ០ ដោយបញ្ជាក់ពីការរឹត ០០០០០;ធានីវាន០០០០០; ក្រោយសម័យសាវ័ក។ ពួកកាតូលិកលើកឡើងពីការគាំទ្របុព្វបុរសដោយជ្រើសរើស។ អ្នករិះគន់កត់សម្គាល់ពីភាពខុសគ្នា។

០ អាជ្ញាធរ និងឋានានុក្រម (រួមទាំងភាពមិនខុសឆ្គងរបស់សម្តេចប៉ាប ភាពជាប្រមុខ និងងារដូចជា ០០០០០;ព្រះវរបិតា០០០០០); ០០០ លើកកម្ពស់ភាពមិនខុសឆ្គង/ភាពជាប្រមុខរបស់សម្តេចប៉ាប និងងារជា ០០០០០;ព្រះវរបិតា០០០០០; របស់សង្ឃ; គម្ពីរសញ្ញាថ្មីព្រមានប្រឆាំងនឹងអំណាចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ (ម៉ាថាយ ២៣:៩: ០០០ ០០០០០០ ០០ ០០០០០០០០... ០ ០០០: កុំហៅនរណាម្នាក់នៅលើផែនដីថា ០០០០;ព្រះវរបិតា០០០០;...)។ ម៉ាថាយ ១៦:១៨-១៩: ពេត្រុស (ថ្មតូច) ទល់នឹង ពេត្រា; គ្មានអ្នកស្នងតំណែង/ភាពមិនខុសឆ្គង; ពេត្រុសទី១ ២:៥: អ្នកជឿជាថ្មរស់។ បុព្វបុរសចម្រុះ: គោរពរ៉ូម/ពេត្រុស (អ៊ីរីណូអុសរាយបញ្ជីការស្នងតំណែង ស៊ីប្រៀន) ប៉ុន្តែគ្មានឧត្តមភាព/ភាពមិនខុសឆ្គង; គ្រីស្ទស្តុម: ថ្មជា ០០០០០;ជំនឿនៃការសារភាពរបស់គាត់០០០ អូរីហ្គីន/អូហ្គូស្ទីន: ព្រះគ្រីស្ទជាថ្ម; ក្រុមប្រឹក្សាបានកែតម្រូវសម្តេចប៉ាប។ គំនិត: ការផ្លាស់ប្តូរពីភាពជាអ្នកដឹកនាំសមាពាររបស់គម្ពីរសញ្ញាថ្មីទៅជាអំណាច «ឧត្តមភាពនៃកិត្តិយស» របស់ឪពុកសួរអំពីភាពហួសហេតុពេក។

០ សេចក្តីសង្គ្រោះ និង សេចក្តីសុចរិត (សេចក្តីជំនឿតែម្នាក់ឯង ទល់នឹង សេចក្តីជំនឿ ០ កិច្ចការដ៏មានគុណសម្បត្តិ): ០០០ តម្រូវឱ្យមានការប្រព្រឹត្តសម្រាប់សេចក្តីសុចរិត; គម្ពីរសញ្ញាថ្មី: ព្រះគុណ/សេចក្តីជំនឿ មិនមែនការប្រព្រឹត្តទេ (អេភេសូរ ០:០-០: ០០ ០០០ ០០០០០០... ០០០ ០០ ០០០០០០ ០ ០០០: ដោយព្រះគុណ... មិនមែនដោយការប្រព្រឹត្តទេ...)។ ពួកបិតាផ្ទុយនឹង ០០០: ០០០០០០០០០០០ (០០០, ០០០, ០:០): ០០០០០;សេចក្តីជំនឿតែម្នាក់ឯងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សេចក្តីសុចរិត០០០០០;; ០០០០- ០០០០០: ០០០០០;ដោយសារតែសេចក្តីជំនឿតែម្នាក់ឯង០០០០០;; ០០០០០០០០/០០០០០០០ នៃទីក្រុងរ៉ូមបញ្ជាក់ជំនឿតែម្នាក់ឯង។ គំនិត: ពួកបិតាបន្តអំណោយទាននៃសេចក្តីសង្គ្រោះរបស់ប៉ុល ដោយសួរអំពីប្រព័ន្ធគុណសម្បត្តិរបស់កាតូលិកថាជាប្រព័ន្ធក្រោយសាវ័ក; ធ្វើឱ្យការធានារបស់គម្ពីរសញ្ញាថ្មីចុះខ្សោយ ដោយលាយបញ្ចូលគ្នានូវការសម្របសម្រួលរបស់យ៉ាទីវ៉ាន។

០ ការអង្វរ ការសម្របសម្រួល និងការគោរពបូជា (ម៉ារីជាមេខៀវទ្រីក ពួកបរិសុទ្ធរូបភាព): ០០០: ម៉ារីជាមេខៀវទ្រីក (០០០); ការគោរពបូជាពួកបរិសុទ្ធរូបភាព (០០០០)។ គម្ពីរសញ្ញាចាស់: ព្រះគ្រីស្ទជាអ្នកសម្របសម្រួលតែមួយគត់ (១ធីម៉ូថេ ២:៥: ០០០... ០០០០០០០០... ០ ០០០: អ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់... ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ); ពេត្រុសបដិសេធការគោរពបូជា (កិច្ចការ ១០:២៥-២៦: ០ ០០ ០០០០០០... ០ ០០០: ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សធម្មតាម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ); ហាមឃាត់ការគោរពបូជាទេវតា/ពួកបរិសុទ្ធ (វិវរណ: ១៩:១០)។ ពួកបុព្វបុរសបដិសេធការលើកតម្កើងម៉ារីយ៉ា: ប្រភពដើម: ម៉ារីត្រូវការការប្រោសលោះ; បាស៊ីល: មានការសង្ស័យ; ធ្វើឆ្កែលៀន/គ្រីស្ទស្តុម: ធ្លៀវធ្លៀវ/ស្តីបន្ទោស; គ្មានការមានគភ៌ដំបូងឡើយ។ គំនិត: លើកតម្កើងហួសពីការចូលទៅជិតព្រះដោយផ្ទាល់របស់គម្ពីរសញ្ញា ឆ្លុះបញ្ចាំងពីយេសេបិល/ការគោរពបូជារូបព្រះរបស់ធាទេវ៉ា ជាមួយនឹងរូបភាពធ្លាក់ដែលប្រឆាំងនឹងបទបញ្ជាព្រះគម្ពីរ។

០ សាក្រាម៉ង់ និងពិធីសាសនា (ការប្រែប្រួល ពិធីបុណ្យជ្រមុជទឹកទារក ការអធិស្ឋានដដែលៗ): ០០០: ការផ្លាស់ប្តូរសារធាតុ (០០០០); ពិធីបុណ្យជ្រមុជទឹកទារក (០០០០); សូត្រពាក្យបណ្តាំដដែលៗ (០០០០)។ គម្ពីរសញ្ញាថ្មី: ការចងចាំ (១កូរិនថូស ១១:២៤: ០០០ ០០០ ០០០០ ០០០០០០០០០ ០ ០០០: ធ្វើបែបនេះដើម្បីរំលឹក...); ប្រែចិត្ត/ជឿជាមុនសិន (កិច្ចការ ០:០០: ០០០០០០០០០០០... ០ ០០០: ប្រែចិត្ត ហើយទទួលបុណ្យជ្រមុជទឹក...); គ្មានពាក្យដដែលៗឥតប្រយោជន៍ទេ (ម៉ាថាយ ០:០: ០០ ០០០០០០០០០០០០... ០ ០០០: កុំនិយាយឥតប្រយោជន៍ទៀត...)។ និមិត្តរូបនៃឪពុក: ០០០០០០០០- ០០០/០០០០០០០០០០/០០០០០០/០០០០០០០០០/០០០០០០០០ បដិសេធអីការវិស្វតាមព្យញ្ជនៈ។ គំនិត: គម្ពីរសញ្ញាថ្មីសង្កត់ធ្ងន់លើជំនឿ/និមិត្តរូប ទស្សនៈរំលឹកដល់ពួកបិតា ទល់នឹង ទស្សនៈសិក្សានិយមមជ្ឈិមសម័យ គូសបញ្ជាក់ពីទម្រង់ក្រៅព្រះគម្ពីររបស់ពួកធាទីវ៉ាន។

០ ឋាននរក និង ជីវិតបន្ទាប់បន្សំ: ០០០: ការបន្តក្រោយស្លាប់ (១០៣០)។ ០០: សេចក្តីស្លាប់ បន្ទាប់មកការជំនុំជំរះ (ហេព្រើរ ៩:២៧: ០០០០០០០០០... ០០០០០០ ០ ០០០: ត្រូវស្លាប់ម្តង... ប្រឈមមុខនឹងការជំនុំជំរះ); វត្តមានភ្លាមៗជាមួយព្រះអម្ចាស់ (២កូរិនថូស ៥:៨)។ ពួកបុព្វបុរសចម្រុះ/បដិសេធនៈ អាប្រាហាត/ប៉ូលីកាប មិនមែនជាឋាននរកទេ; និមិត្តរូបប្រភពដើម (មិនមែនជាការដាក់ទណ្ឌកម្ម); គោលលទ្ធិឯកសណ្ឋាននៅចុងសតវត្សរ៍ទី១២។ គំនិត: ខ្លះ ០០/ភាពចុងក្រោយរបស់ពួកបុព្វបុរសនៃកិច្ចការរបស់ពួក (យ៉ូហាន ១៩:៣០); ការអធិស្ឋានសម្រាប់មនុស្សស្លាប់ ០ ប្រព័ន្ធរតនាគារ/គុណសម្បត្តិ ដែលបង្ហាញពីការបន្ថែម ០០០០០០- ០០០។

០ តម្រូវការស្តីពីភាពនៅលីវ និងបញ្ញតិៈ ០០០: ការនៅលីវដែលត្រូវបានបង្គាប់ (១៥៧៩)។ គម្ពីរសញ្ញាចាស់: អ្នកត្រួតពិនិត្យដែល រៀបការហើយ (១ធីម៉ូថេ ៣:២: ០០០០ ០០០០០០០០ ០០០០០ ០ ០០០: ស្មោះត្រង់នឹងភរិយារបស់ខ្លួន)។ ឪពុក: បញ្ញតិៈដែល រៀបការតាមបទដ្ឋាន (សតវត្សរ៍ទី ១-៤); ០០០០០០០០ សរសើរការអត់ធ្មត់ (គ្មានការហាមឃាត់); ០០០០០០០ នៃ ០០០០០០- ០០០០/០០០០០០ កត់សម្គាល់ពីមេដឹកនាំដែលរៀបការហើយ; អនុវត្តនៅពេលក្រោយ (សតវត្សរ៍ទី ១១)។ គំនិត: វិន័យ មិនមែន គោលលទ្ធិទេ; ការអនុញ្ញាតរបស់ឪពុកបង្ហាញពីច្បាប់និយម ០០០០០០០០០ ដែលប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តនៃគម្ពីរសញ្ញាថ្មី។

០ គម្ពីរសូច្យា និងអំណាចរួម៖ ០០០ លើកតម្កើងប្រពៃណី/មន្តអាគមស្មើគ្នា។ គម្ពីរសញ្ញាថ្មី/បុព្វបុរស៖ ផ្ដោតលើព្រះគម្ពីរ (ឧទាហរណ៍ អាថាណាស៊ីស/អ៊ីវណាអ៊ុស/ជេរ៉ូម/ក្លីមិន នៃអាឡិចសាន់ដ្រី បញ្ជាក់តែព្រះគម្ពីរប៉ុណ្ណោះ)។ គំនិត៖ ផ្ដោតលើព្រះគម្ពីររបស់បុព្វបុរសប្រឈម រ៉ូម៉ាំងកំហុសរបស់ធារីវ៉ាដែលអាចអត់ឱនបាន ដែលខុសពីគម្ពីរសញ្ញាថ្មី/សាក្សីបុព្វបុរស។

ការវិភាគរួមនេះបង្ហាញពីគោលលទ្ធិកាតូលិកជាការវិវត្តន៍នៅពេលក្រោយ ដែលជារឿយៗផ្ទុយនឹងភាពសាមញ្ញនៃព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី និងការសង្កត់ធ្ងន់លើលទ្ធិអាណាចក្រដំបូងៗ ដែលបង្កប់នូវល្បាយរបស់ដឺយ៉ាទីវ៉ា។ ការរុករកប្រកបដោយតុល្យភាពនៃការការពារ និងការវិះគន់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត។